

#72 TAJEMSTVÍ UKRYTÁ V PAPÍRU

VÝSTAVA:

Za hranicemi města času se nachází mnoho cest. Některé se vyjevují až při putování, ve stopách pověstí a zvěstí. Některé jsou dílem hackování nebo rituálů. Některé prosakují škvírami a rozvírají praskliny ve struktuře času. Nevyskytují se na žádné mapě, a přesto se zdá, že tu jsou. Výstava *Sahej Rahal: Beyond the City of Time* (Za hranicemi města času) se před námi otevírá jako místo, kde „podivné“ věci nadále existují — naše technologie se mísí s jinými časy, jinými místy, mluvícími věcmi a hybridy, jež nám připomínají, že jsme vlastně nikdy neopustili rámec dob předmoderních.

V situaci, kdy svět sklouzává k virtualitě, je čím dál naléhavější mapovat mnohotvárné dějiny iluzí, od starobylých příruček alchymistů a středověkých mystiků až po současné technokouzelníky. Co když iluze nejsou pouhé klamy, ale tvoří samotný základ reality — vezmeme-li v úvahu, jak hluboce naše představivost utváří svět? Takový pohled by podryval to, na co jsme si v západním myšlení zvykli: nutkání zkrotit vše skryté, podivné či neuchopitelné skrze nám známé, zaužívané jazykové výrazivo.

INSPIRACE:

Výstava *Beyond the City of Time* ukazuje dílo indického umělce Saheje Rahala v celé jeho rozmanité šíři – od maleb přes sochy až po interaktivní instalace, které zasahují až do rozhraní videoher. Nesmírně poutavá jsou nicméně i jeho díla kresebná a grafická. Jejich příklad bychom našli nejen v zinu, který Galerie Rudolfinum k výstavě vydala a který je k dostání v galerijním obchodě, ale také v jednotlivých vystavených dílech. Jedním z nich je i intermediální instalace *Atithi* (2025), která v sobě kombinuje interaktivní videoinstalaci a dvojici měděných leptů. Ty zobrazují soubory neznámých symbolů, postav a botanických kreseb. Společně poskytují fiktivní výpověď o dávno ztracených světech a civilizacích.

AKTIVITA:

V této Ateliérovce si vyzkoušíme techniku falešné suché jehly, díky níž si vytvoříme dílo blízké grafikám Saheje Rahala. Místo kovové desky použijeme křídový papír, do kterého vyryjeme vlastní kresbu a tu následně zatřeme vodovou barvou. Vzniknou tak obrazy podobné skutečným grafickým tiskům. Pokusíme se v nich zaznamenat výpověď o světě, který je nám úplně cizí – o jeho obyvatelích, flóře i fauně. Jako inspirace nám poslouží herbáře, ilustrace z encyklopedií, ale také soubory dávných znaků a symbolů.

AKTIVITA ROZVÍJÍ NÁSLEDUJÍCÍ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI:

- práci s linií
- grafické cítění

BUDEME POTŘEBOVAT:

- tužku
- šídlo
- ▲ křídový papír
- temperové nebo vodové barvy
- velký štětec
- ▲ kelímek s vodou

DOBA TRVÁNÍ: CCA 2 HODINY

POSTUP:

I. ČÁST

- 1) Zamyslíme se nad světem, který bude naše dílo zobrazovat. Kdo ho obývá? Jaké v něm rostou rostliny? Žijí tam bytosti podobné lidem? Má hory, jezera nebo oceány?
- 2) Připravíme si několik obrázků, které zobrazují části našeho světa. Mohou to být obrazy rostlin, zvířat nebo jiných bytostí, ale také symboly nebo znaky, které jsou pro svět důležité.

TIP: Můžete se inspirovat v domácí knihovně – prozkoumejte vaše herbáře nebo encyklopedie.

- 3) Na připravený křídový papír si jednotlivé obrázky rozkreslíme jako předlohu. Ale pozor – pouze zlehka, aby tužka později neprosvítala pod barvou! Rozmístíme je vedle sebe tak, aby zaplnily celý papír.

II. ČÁST

- 1) Vezmeme si šídlo a připravenou kresbu pečlivě vyryjeme. Pokud kresba zatím není tolik vidět, nelekejte se, objeví se až po přidání barvy.

TIP: Nebojte se šídlem trochu přitlačit; jen pozor, abyste papír neproryli naskrz.

- 2) V připraveném kelímku si namícháme velmi naředěnou barvu – tak, aby konzistencí připomínala spíše vodu.
- 3) Když je kresba vyrytá, vezmeme si velký štětec a celý papír přetřeme naředěnou barvou. Vyrytá místa nasáknou barvou více než hladký povrch papíru – tím se objeví i naše kresba a dílo je hotové.

ZAMYSLETE SE:

Jak by se změnil náš svět, kdybychom v něm byli jen návštěvníky?
Jsou symboly univerzální, nebo vždy závisejí na konkrétní kultuře?
Může umění fungovat jako „zpráva“ pro budoucnost?

Ateliérovku připravila Adéla Ševčíková